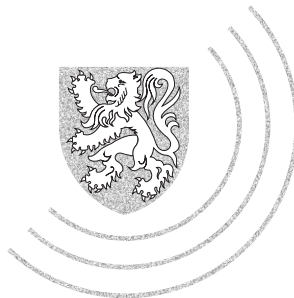

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

4 maart 2004

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Robert Voorhamme, André Denys en Jos Bex –

**houdende wijziging van het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000,
wat betreft het groenestroomcertificatensysteem,
en tot interpretatie van artikel 37, § 2, van ditzelfde decreet**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. HET GROENESTROOMCERTIFICATEN-SYSTEEM

1.1. Algemene beleidsvisie achter het groenestroomcertificatensysteem

In het midden van de jaren negentig van vorige eeuw nam de beleidsaandacht voor de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen duidelijk toe. Op Europees niveau was er de verklaring van Madrid van maart 1994 waarin de strategische doelstelling werd geformuleerd om tegen 2010 het equivalent van 15% van de primaire energiebehoefte van de Europese Unie in te vullen op basis van hernieuwbare energiebronnen. De bevordering van hernieuwbare energiebronnen vormde tevens één van de pijlers van het Witboek over het toekomstige energiebeleid van de Unie. In het Groenboek inzake hernieuwbare energiebronnen stelde de Europese Commissie voorts als doel om het totale aandeel van hernieuwbare energiebronnen in de energiebalans van de Unie voor het jaar 2010 te verdubbelen.

Op het Vlaams beleidsniveau vertaalde deze toegenomen beleidsaandacht zich in een Duurzaam Energieplan voor Vlaanderen met onder andere een Vlaamse doelstelling voor hernieuwbare energieopwekking.

Om het potentieel voor de ontwikkeling van groenestroomproductie in Vlaanderen te ondersteunen, bleek snel de behoefte aan een financieel ondersteuningssysteem. Uit onderzoek bleek immers dat de vergoedingen voor de opwekking van groene stroom tot de laagste van Europa behoorden.

De federale regeling die op dat moment inzake de tarifaire steun voor hernieuwbare energie in België werd toegepast, de zogenaamde groene frank, bleek onvoldoende. Het systeem was ook niet voldoende flexibel om in te spelen op de beleidsvisies van de bevoegde gewestelijke overheden.

Door de Vlaamse regering werd de beleidskeuze gemaakt om in het kader van de openbaredienstverplichtingen van de liberaliseringsrichtlijn de elektriciteitsleveranciers te verplichten een minimumaandeel van hun verkoop aan eindverbruikers in het Vlaamse Gewest te betrekken uit hernieuwbare energiebronnen. Het idee voor een dergelijke maatregel werd naar voor geschoven in het Groen-

boek inzake hernieuwbare energiebronnen van de Europese Commissie.

Het instrument bleek, ten opzichte van het bestaande ondersteuningsmechanisme, een aantal voordelen te hebben :

- de invoering van een dergelijk systeem behoorde tot de bevoegdheid van de gewesten ;
- het paste duidelijk in de Europese liberaliseringswetgeving en kon dus onverminderd van kracht blijven binnen een geliberaliseerde Europese markt ;
- het werd beschouwd als een kostenefficiënt instrument omdat het leveranciers stimuleert de beschikbare meest rendabele technologieën te ontwikkelen ;
- het systeem is vrij eenvoudig te monitoren.

De decretale basis voor het systeem is tot stand gekomen in het Elektriciteitsdecreet van 17 juli 2000.

De inwerkingtreding werd door de Vlaamse regering geregeld vanaf 1 januari 2002.

De krachtlijnen van het decretale kader zijn, sinds de lancering van de beleidsintentie, onveranderd gebleven :

- er wordt een groeipad voor de uitbouw van groene stroom in Vlaanderen vastgelegd (de krachtlijn is niet gewijzigd maar de doelstelling en het groeipad wel tengevolge van een eerdere wijziging) ;
- de leveranciers krijgen in het kader van de openbaredienstverplichtingen de verplichting opgelegd om dit groeipad te realiseren ;
- om de naleving van de vooropgestelde doelstelling af te dwingen is een controle op de geproduceerde groene stroom ingevoerd door middel van een certificatenstelsel. De leveranciers kunnen hun verplichting nakomen door ofwel zelf te investeren in groenestroomproductie-installaties, ofwel door certificaten aan te kopen, ofwel door een administratieve geldboete te betalen. Deze administratieve geldboete bedraagt 75 euro per ontbrekend certificaat op 31 maart 2003, 100 euro per ontbrekend certificaat op 31 maart 2004 en 125 euro per ontbrekend certificaat op 31 maart 2005. Dat laatste bedrag wordt voor de volgende jaren aangehouden. De modulering van de boetes in de eerste jaren was afge-

stemd op het gegeven dat het systeem als voordeel opleverde dat de meest rendabele technologieën het eerst aan bod zouden komen.

De groenestroomdoelstelling is decretaal vastgelegd en is uitgedrukt als percentage van de totale elektriciteitsleveringen aan eindverbruikers in het Vlaamse Gewest. De beleidsdoelstelling is om in 2010 een aandeel van 6% groene stroom te bereiken volgens een decretaal vastgelegd groeipad.

Uitgaande van de huidige vooruitzichten inzake de evolutie van de elektriciteitsleveringen in het Vlaamse Gewest komt dit overeen met een productie van ongeveer 3200 GWh groene stroom in 2010.

De Vlaamse beleidsdoelstelling kadert in de indicatieve doelstelling die de Europese richtlijn 2001/77/EG van 27 september 2001 betreffende de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen op de interne elektriciteitsmarkt vooropstelt voor België, namelijk 6% in 2010.

Nationale indicatieve streefcijfers van de lidstaten voor het aandeel van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in het bruto-elektriciteitsverbruik in 2010

Oostenrijk	78,1
België	6,0
Denemarken	29,0
Finland	31,5
Frankrijk	21,0
Duitsland	12,5
Griekenland	20,1
Ierland	13,2
Italië	25,0
Luxemburg	5,7
Nederland	9,0
Portugal	39,0
Spanje	29,4
Zweden	60,0
Verenigd Koninkrijk	10,0
Europese Unie	22%

De voorgaande opsomming van de indicatieve doelstelling voor verschillende lidstaten – uitgedrukt als aandeel van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in het elektriciteitsverbruik – geeft aan dat de indicatieve doelstelling voor België tot de laagste voor de EU-landen behoort. Dat is een

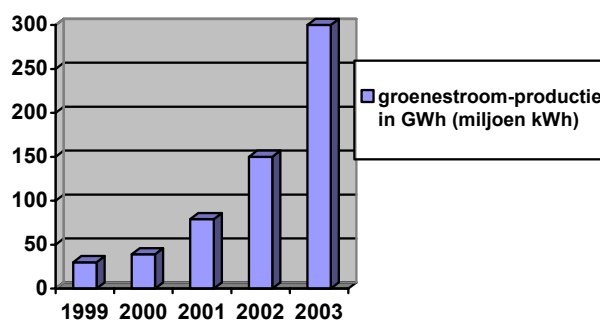
gevolg van het feit dat rekening werd gehouden met het productiepotentieel in iedere lidstaat en niet met het verbruikspotentieel.

In het Vlaams Klimaatbeleidsplan heeft de Vlaamse regering zich verbonden tot een stabilisatiedoelstelling tegen 2005. Dat betekent dat de emissies van broeikasgassen in 2005 teruggebracht moeten worden tot op het niveau van 1990. In het Actieplan Hernieuwbare Energie, één van de maatregelen binnen het Vlaams Klimaatplan, is het systeem van groenestroomcertificaten opgenomen.

Het CO₂-reductiepotentieel dat aan de groenestroomdoelstelling verbonden is bedraagt 22% van het totale reductiepotentieel dat tegen 2005 ingeschat wordt. De groenestroomdoelstelling vormt een belangrijke pijler in het realiseren van de reductiedoelstelling voor CO₂. De groenestroomdoelstelling is daardoor ook essentieel om de Kyoto-doelstelling voor de periode 2008-2012 te halen.

1.2. Realisatie van de groenestroomdoelstelling

Onderstaande grafiek geeft de groei van de groenestroomproductie in Vlaanderen in de periode 1999-2003 weer :

Een prognose volgens dewelke de Vlaamse doelstelling inzake groene stroom kan worden ingevuld (6% tegen 2010) geeft aan dat ongeveer 60% door windenergie kan worden gerealiseerd. Daarvoor is een geïnstalleerd vermogen van 400 MW op zee (100 turbines) en 280 MW op land (220 turbines) nodig. De offshore parken zouden zodoende instaan voor een productie van 1200 GWh, de windturbines op land voor 600 GWh.

Verder wordt de elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen (1400 GWh tegen 2010)

hoofdzakelijk verwacht van de energetische valorisatie van biomassa zoals houtafval, mest, landbouwproducten, restafval, slib,... en van biogas.

Elektriciteit uit waterkracht en zonne-energie zal in 2010 slechts een marginale bijdrage kunnen leveren (40 GWh). Van zonne-energie wordt pas tegen 2020 een substantiëlere bijdrage verwacht. De toepassingsmogelijkheden voor waterkracht zullen in Vlaanderen beperkt blijven.

Windenergie op land staat bij de praktische invulling van de beleidsdoelstelling momenteel het meest in de aandacht. De aangekondigde projecten volgen elkaar in een snel tempo op. Niettegenstaande er in de loop van de vergunningsprocedure een grote uitval blijft, moet toch ook vastgesteld worden dat meer en meer vergunningen worden afgeleverd. De kwaliteit van de projecten, die dan moet beschouwd worden vanuit het oogpunt van maatschappelijke aanvaardbaarheid, is aan het toenemen.

Op basis van de projecten die nu al bekend zijn en een redelijke kans op realisatie vertonen, wordt ervan uitgegaan dat 60% van de doelstelling voor windenergie op land kan worden gerealiseerd door inplantingen op industrie- en havengebieden. Er zijn momenteel vrij grootschalige projecten in voorbereiding of in onderzoek in de havens van Gent en Antwerpen en op industrieterreinen in onder meer Ieper en Lommel; kleinschaligere inplantingen op industrieterreinen worden gepland in Izegem, Tongeren, Popering, enzovoort.

Ongeveer 20% van de doelstelling voor windenergie op land kan ingevuld worden via inplantingen op locaties die in Gewestelijke Ruimtelijke Uitvoeringsplannen voor windturbines zijn voorzien. Een aantal projecten zijn al mogelijk in definitief goedgekeurde Gewestelijke Ruimtelijke Uitvoeringsplannen (GRUP's). De haalbaarheid van bijkomende GRUP's wordt nog onderzocht.

1.3. Resultaten van de eerste inleveringsronde van groenestroomcertificaten

Het aantal voor te leggen groenestroomcertificaten voor de quotumverplichting van 31 maart 2003 bedroeg in totaal 313.192. In totaal zijn 115.132 groenestroomcertificaten ingeleverd op 31 maart 2003 of 37% van het quotum.

Ongeveer 85.000 certificaten werden bijgehouden door derden die niet certificaatplichtig zijn of door leveranciers die reeds voldoende certificaten hadden voorgelegd om voor de volgende inleveringsperiode (31 maart 2004) te voldoen aan de certificatenverplichting.

De VREG had in totaal 199.014 groenestroomcertificaten uitgereikt die konden worden ingediend om te voldoen aan de eerste quotumverplichting. Daarmee had voldaan kunnen worden aan 64% van de quotumverplichting.

Een aantal exploitanten van installaties die elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen opwekken hebben hun aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten pas enige tijd na de indiening van de installatie bij de VREG ingediend. Tevens hebben bepaalde exploitanten van al langer bestaande installaties hun aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten pas enige tijd na de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse regering van 28 september 2001 inzake de bevordering van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen ingediend bij de VREG. Als deze firma's hun aanvragen eerder hadden ingediend, dan had de VREG voor de inleveringsronde per 31 maart 2003 meer groenestroomcertificaten kunnen uitreiken. Zo werd op basis van de beschikbare productiegegevens berekend dat de VREG in totaal 75% van het vereiste quotum aan groenestroomcertificaten voor deze eerste inleveringsronde had kunnen uitreiken.

Voor de eerste inleveringsronde hebben slechts 4 van de 12 leveranciers voldoende certificaten voorgelegd. Vier leveranciers hebben de opgelegde boete betaald. Door 4 leveranciers wordt de boete betwist. Van de 16 netbeheerders met een groenestroomcertificatenverplichting heeft slechts 1 netbeheerder voldoende certificaten ingediend. Zeven netbeheerders hebben de boete betaald. Door 8 netbeheerders wordt de opgelegde boete betwist.

In de periode van 1 januari 2002 tot 31 maart 2003 werden 94.645 groenestroomcertificaten verhandeld tegen een gemiddelde prijs van 70,13 euro (te vergelijken met de maximale boeteprijs van 75 euro per ontbrekend certificaat).

In de periode 1 april 2003 tot 31 oktober 2003 werden 53.769 groenestroomcertificaten verhandeld tegen een gemiddelde prijs van 88,43 euro (te vergelijken met een maximale boeteprijs van 100 euro per ontbrekend certificaat).

1.4. Vereiste bijsturingen aan het groenestroom-certificatensysteem

Het groenestroomcertificatensysteem is vanaf 1 januari 2002 in werking getreden en heeft als doelstelling om de elektriciteitsopwekking op basis van hernieuwbare energiebronnen in Vlaanderen tot ontwikkeling te brengen. Het is duidelijk dat het systeem de investeringen in groene stroom in Vlaanderen de voorbije jaren een aanzienlijke impuls heeft gegeven, maar anderzijds worden er bij de praktische implementatie een aantal knelpunten vastgesteld.

1.4.1. Meerkosten voor de eindgebruikers van elektriciteit

De resultaten van de eerste inleveringsronde tonen aan dat de haalbaarheid van het opgelegde quotum een kwestie is van engagement en bereidheid om te investeren in milieuvriendelijke elektriciteitsopwekking. De sector was al lange tijd op de hoogte van de uitvoeringsregelen van het groenestroomcertificatensysteem. Er is duidelijk voldoende tijd gegeven om zich voor te bereiden op de uitvoering van het systeem. Vastgesteld moet worden dat sommige marktpartijen dat onvoldoende hebben gedaan.

De gevestigde boetebedragen worden door de leveranciers doorgerekend in de eindgebruikersprijzen. In de eindgebruikersprijzen van alle leveranciers, ook diegene die aan de eerste quotumverplichting hebben voldaan, is een component 'bijdrage groenestroom' opgenomen. Door het gebrek aan concurrentie op de Vlaamse elektriciteitsmarkt ligt de aangerekende bijdrage voor alle leveranciers nagenoeg even hoog.

Bij de uitwerking van het systeem is ervan uitgegaan dat de leveranciers die zich op een geëngageerde manier zouden inzetten om aan de groenestroomverplichting te voldoen een concurrentievoordeel zouden verwerven. De totale kosten voor de productie van een MWh groene stroom liggen voor een aantal technologieën met een groot marktpotentieel immers merkbaar lager dan de boeteprijs. Het blijkt dat door een gebrek aan concurrentie dit financiële voordeel niet wordt aangeboden aan de eindgebruikers.

In de Ondernemingsconferentie is door de werkgeversorganisaties beklemtoond dat de groene stroomverplichting financieel zeer zwaar doorweegt voor de industriële grootverbruikers. Vooral voor bedrijven die aanzienlijke hoeveelheden elektriciteit nodig hebben door de aard van hun pro-

ductieproces en waarvoor de elektriciteitsfactuur bijgevolg een relatief groot aandeel vormt van hun kosten kunnen de meerkosten een ernstig concurrentieel nadeel vormen. In de ons omringende landen werden om die reden de grootverbruikers soms deels vrijgesteld van een bijdrage tot de realisatie van de groenestroomdoelstelling.

Teneinde hun concurrentiepositie niet onder druk te zetten wordt voorgesteld, gelijklopend met de aanpak in de ons omringende landen, voor grootverbruikers een progressieve vrijstelling in te voeren.

Ter uitvoering van de besluiten van de Ondernemingsconferentie zal ook een benchmarking van de energie- en milieulasten met de omringende landen worden gestart. Als hieruit een concurrentieel nadeel blijkt, zal dat met de betrokken bedrijfssectoren en bedrijven besproken worden met het oog op remediëring, bijvoorbeeld door een verdere modulering, zonder nadeel te berokkenen aan andere verbruikers.

1.4.2. Vermijden van meerkosten voor de lokale besturen

Motieven voor de invoering van een overgangsperiode voor de netbeheerders

De netbeheerders leverden als geïntegreerd bedrijf van zowel verkoop als distributie van elektriciteit nog tot midden 2003 elektriciteit aan niet in aanmerking komende afnemers. De liberalisering van de elektriciteitsmarkt verliep immers niet ogenblikkelijk, maar geleidelijk. De overgang van geïntegreerd bedrijf naar uitsluitend netbeheer is sinds 1 juli 2003, ogenblik van de volledige vrijmaking van de elektriciteitsmarkt, gerealiseerd.

In principe mogen bij toepassing van artikel 7, § 1, de netbeheerders vanaf 1 juli 2003 geen productie- en verkoopactiviteiten meer organiseren. Artikel 7, § 1, somt de taken van de netbeheerder op. Hierin is vanaf 1 juli 2003 geen plaats meer voor productie en verkoop van elektriciteit.

Anderzijds zouden zij bij toepassing van artikel 21, tweede lid, voor de eerste helft van het jaar 2003 nog groenestroomcertificaten moeten voorleggen. Er is dus een bruske overgang van verplichtinghouder naar niet verplichtinghouder.

Deze overgang kan ook belangrijke kostenconsequenties hebben. Het voldoen aan een verplichting met kostenconsequenties kan door de netbeheerders worden doorgerekend in de tarieven. De boe-

tes die worden opgelegd wegens het niet voldoen aan deze verplichting kunnen echter wettelijk niet worden doorgerekend.

Daarom wordt voorgesteld om een overgangsregeling te voorzien en de netbeheerders geen groenestroomcertificatenverplichting meer op te leggen voor hun leveringen in 2003.

Deze vrijstelling heeft alleen een weerslag op de groenestroomdoelstellingen van 31 maart 2004, aangezien de op latere data voor te leggen certificaten op de volledige elektriciteitsleveringen aan eindklanten gebaseerd blijven.

De vrijstelling blijft ook beperkt tot de verplichtingen voortvloeiend uit hun verkopen in het jaar 2003.

Investeerders in groenestroomproductie worden niet benadeeld

De vrijstelling aan distributienetbeheerders heeft geen weerslag op de marktprijs van de groenestroomcertificaten. Potentiële investeerders worden dus niet benadeeld. De marktprijs wordt vooral bepaald door de spanning tussen het aantal aangeboden certificaten en het aantal voor te leggen certificaten. De voor te leggen certificaten hebben een waarde gelijk aan de boeteprijs. De spanning tussen vraag en aanbod is ook voldoende hoog. Inderdaad, de VREG schat dat op basis van de volledige leveringen, maar na aftrek van de progressieve vrijstelling voor de industriële grootverbruikers (zie supra), toch nog ongeveer 506.000 certificaten zullen moeten worden voorgelegd, terwijl er slechts 395.000 zullen zijn toegekend. Hieruit resulteert een tekort van 111.000 certificaten. Het aantal voor te leggen certificaten door de netbeheerders wordt geschat op 92.000. Indien de netbeheerders worden vrijgesteld, zoals hoger voorgesteld, zouden vraag en aanbod nagenoeg in evenwicht zijn. Het theoretische resterende tekort van $111.000 - 92.000 = 19.000$ certificaten zal in de praktijk wel groter blijken te zijn, omdat de netbeheerders hun niet meer verplicht in te leveren certificaten die zij eventueel toch al in hun bezit hebben kunnen overdragen aan een willekeurige leverancier, om te voldoen aan diens verplichtingen voor het volgende jaar. Gelet op de stijgende certificatenwaarde tot 31 maart 2005 is een tekort voor 2004 dus nog zeer reëel, zodat er zich geen ontwaarding van de certificaten zal voordoen.

De vrijstelling van de netbeheerders betekent geen discriminatie van de leveranciers

Leveranciers zijn in de mogelijkheid om de boetes door te rekenen in hun leveringsprijzen aan vrije

afnemers, wat zij in de praktijk ook doen (cfr. de publiek gemaakte tarieven).

De netbeheerders beschikken niet over deze mogelijkheid. De reglementering over de bepaling en de goedkeuring van de nettarieven door de bevoegde regulator (CREG) laten dit niet toe. De eventuele boetes leggen aldus een financiële last op onder meer de investeringscapaciteit van de netbeheerders. Aangezien het netbeheer bij uitstek een dienst van openbaar belang is, kan dit een gevaarlijke situatie vormen. Voor de leveranciers geldt dat gevaar niet : via de doorrekening van alle kosten, ook de boetes, kunnen zij zich van een voldoende rendabiliteit blijven verzekeren.

De vrijstelling vermijdt een negatieve impact op de inkomsten van de gemeenten

Voor de netbeheerders geen overgangsperiode invoeren zou betekenen dat zij voor hun verplichting in 2003, die een bruske overgang vormt tussen verplichtinghouder en niet-verplichtinghouder, mogelijk groenestroomboetes moeten betalen. Aangezien zij die groenestroomboetes niet kunnen doorrekenen in het distributienettarief, zouden de boetes ten laste vallen van de uit te keren dividenden.

Voor de zuivere netbeheerders zou de te betalen boete een nettoverlies zijn voor de gemeenten. Voor de gemengde netbeheerders zou het voor de gemeenten een verlies betekenen in verhouding tot hun participatie in de netbeheerder.

De overgangsperiode in de vorm van een vrijstelling voor de laatste maanden van de verplichtingsperiode zal dus een positieve impact hebben op de inkomsten van de gemeenten, omdat hun dividenden uit de netbeheerders niet zullen worden aangetaast. De eventueel toch al verworven groenestroomcertificaten zullen zij zelfs op de markt kunnen valoriseren. Die certificaten zijn dan beschikbaar voor houders van een leveringsvergunning, zodat ook zij onrechtstreeks baat hebben bij de vrijstelling.

1.4.3. Behoud van de groenestroomdoelstelling voor de gratis stroom aan huishoudelijke afnemers

Conform artikel 18bis van het decreet neemt elke netbeheerder de nodige maatregelen opdat huishoudelijke afnemers een hoeveelheid gratis elektriciteit zouden ontvangen. De betreffende elektriciteit wordt normalerwijze geleverd door de reguliere leveranciers die op de markt opereren, met andere woorden door houders van een leveringsver-

gunning. Deze laatste worden er door de netbeheerders voor vergoed.

Conform artikel 23 moet iedere leverancier die levert aan eindafnemers een aantal groenestroomcertificaten voorleggen in verhouding tot zijn leveringen aan eindafnemers. Om te vermijden dat het gewijzigd artikel 23 verkeerd zou worden geïnterpreteerd als zouden de leveringen die namens de netbeheerder gratis aan de huishoudelijke afnemers worden geleverd ook kunnen genieten van de vrijstelling, wordt verduidelijkt dat die leveringen niet onder de vrijstelling vallen.

Omgekeerd, indien de netbeheerders zelf zouden zorgen voor de levering, wat volgens de bewoordingen van artikel 18bis van het Elektriciteitsdecreet is toegestaan, moeten deze netbeheerders toch nog de overeenstemmende groenestroomcertificaten aan de VREG voorleggen en vallen zij hiervoor niet onder de bovenvermelde vrijstellingsregel.

1.4.4. Grotere investeringszekerheid nodig

Het groenestroomcertificatensysteem is een marktconform systeem. De waarde van de certificaten is afhankelijk van vraag en aanbod. De marktonzekerheid blijkt ook een nadeel voor de potentiële investeerders te vormen. Zij kunnen voor de aanzienlijke investeringen die met hun projecten gepaard gaan moeilijk vreemd vermogen aantrekken omdat de ondersteuning via de certificaten door de externe financiers als te onzeker wordt ingeschat.

De groenestroomproducten hebben bijgevolg behoefte aan een bijsturing van het groenestroomcertificatensysteem die gericht is op een gegarandeerde minimale ondersteuning via de groenestroomcertificaten.

1.4.5. Verkoop van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen

Artikel 5, eerste lid, van de Europese richtlijn 2001/77/EG betreffende de bevordering van de elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen stelt : “Uiterlijk op 27 oktober 2003 dragen de lidstaten er zorg voor dat de oorsprong van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in de zin van deze richtlijn als zodanig kan worden gegarandeerd volgens objectieve, transparante en niet-discriminerende criteria die door iedere lidstaat worden vastgesteld. Zij zien erop toe dat daartoe op aanvraag een garantie van oorsprong wordt afgegeven.”

In artikel 5, derde lid, wordt gesteld dat deze certificaten van oorsprong “vermelden uit welke energiebronnen de elektriciteit is geproduceerd, met de datum en de plaats van productie...” en dienen om de producenten van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen “in staat te stellen aan te tonen dat de elektriciteit die zij verkopen elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in de zin van deze richtlijn is.”

Artikel 5 van de richtlijn is al gedeeltelijk omgezet in Vlaamse regelgeving. Het Elektriciteitsdecreet voorziet op dit moment al in de toekenning van een bewijsstuk aan een producent van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen dat garandeert dat hij een bepaalde hoeveelheid elektriciteit heeft opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen, namelijk het groenestroomcertificaat. Het groenestroomcertificaat is eigenlijk een garantie van oorsprong, getuige de definitie van groenestroomcertificaat in het Elektriciteitsdecreet. Artikel 1, 17°, van het Elektriciteitsdecreet stelt immers “17° groenestroomcertificaat : een overdraagbaar immaterieel goed dat aantoonst dat een producent in een daarin aangegeven jaar een daarin aangegeven hoeveelheid groene stroom, uitgedrukt in kWh, heeft opgewekt”. De reden waarom dit bewijs “groenestroomcertificaat” werd genoemd in het Elektriciteitsdecreet is dat de richtlijn 2001/77/EG, en bijgevolg ook de term “garantie van oorsprong”, nog niet bestonden op dat moment.

Tot nu toe werden de groenestroomcertificaten in het Elektriciteitsdecreet enkel gebruikt als bewijsmiddel voor de leverancier om te bewijzen dat hij aan zijn certificatenverplichting heeft voldaan, bedoeld in artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet. In dit voorstel van decreet wordt bepaald dat het groenestroomcertificaat ook voor een andere functie kan worden gebruikt, namelijk als bewijs dat een verkochte hoeveelheid elektriciteit werd opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen. Door die toevoeging wordt ook deze verplichting van artikel 5 van de richtlijn omgezet in Vlaamse regelgeving.

Een groenestroomcertificaat kan logischerwijs maar eenmaal worden gebruikt in het kader van de verkoop van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen zoals bedoeld in artikel 23bis.

Het gebruik van groenestroomcertificaten in het kader van de verkoop van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen, bedoeld in artikel 23bis, heeft niet tot gevolg dat de certificaten ook geacht worden te zijn voorgelegd in het kader van

de quotumverplichting, bedoeld in artikel 23. De twee procedures zijn volledig gescheiden.

Een groenestroomcertificaat dat gebruikt wordt om aan te tonen dat een bepaalde hoeveelheid elektriciteit werd opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen moet "getoond" worden aan de VREG. In de praktijk zal de VREG in de certificatendatabank aangeven dat het certificaat voor deze functie verbruikt is.

Het tonen van een groenestroomcertificaat in het kader van de verkoop van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen sluit dus niet uit dat het certificaat daarna nog kan worden voorgelegd in het kader van de verplichting, bedoeld in artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet.

1.4.6. Interpretatie van artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet

1.4.6.1. Situering

Het toezicht en de controle op de naleving van het groenestroomcertificatensysteem en de daaruit voortvloeiende verplichtingen wordt uitgeoefend door de VREG.

De formule op basis waarvan het aantal voor te leggen groenestroomcertificaten moet worden bepaald is opgenomen in artikel 23, § 2, van het Elektriciteitsdecreet.

Het decreet bestraft tekortkomingen aan de verplichting tot voorlegging van groenestroomcertificaten met administratieve geldboetes¹. Die boetes worden met toepassing van artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet opgelegd door de VREG. Ze moeten worden gestort in het Fonds voor Hernieuwbare Energiebronnen waarvan de oprichting eveneens is opgenomen in het Elektriciteitsdecreet². Dat fonds zal de middelen aanwenden voor de financiering van projecten en maatregelen ter stimulering en bevordering van het gebruik van hernieuwbare energie.

1.4.6.2. Tegenstrijdige interpretaties

De VREG wordt geconfronteerd met het feit dat artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet, meer bepaald de term "Onverminderd § 1" in de aanhef van het artikel, aanleiding geeft tot tegenstrijdige interpretatie. De term "onverminderd" blijkt im-

mers voor dubbele interpretatie vatbaar. Enerzijds betekent deze term "met uitzondering van" of "met uitsluiting van", anderzijds kan deze term ook inhouden "met behoud van" of "zonder te kort te doen aan".

De impact van deze in wezen tegenstrijdige betekenissen is niet gering. Naar gelang van de gehanteerde betekenis zou deze term aan artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet een totaal verschillende draagwijdte kunnen toemeten. Dit verschil in draagwijdte heeft meer bepaald een ingrijpende invloed op de beoordelings- en appreciatiebevoegdheid die de VREG heeft bij het opleggen van administratieve geldboetes, met toepassing van artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet. De laatste interpretatie zou de gehele decretale regeling fundamenteel aantasten.

Volgens artikel 37, § 1, van het Elektriciteitsdecreet "(...) kan de reguleringsinstantie elke in het Vlaams Gewest gevestigde natuurlijke of rechtspersoon verplichten tot naleving van specifieke bepalingen van dit decreet (...)". Ingevolge dit artikel geniet de VREG een discretionaire bevoegdheid bij het al dan niet verplichten van natuurlijke personen of rechtspersonen tot naleving van de bepalingen van het decreet. Wanneer de term "Onverminderd § 1" wordt gelezen in de tweede, hierboven geciteerde betekenis, nl. in de betekenis van "met behoud van" of "zonder te kort te doen aan", dan laat de tweede paragraaf de discretionaire appreciatiebevoegdheid die de VREG, ingevolge artikel 37, § 1, van het Elektriciteitsdecreet geniet, onverkort bestaan bij de toepassing van § 2.

In deze hypothese is de appreciatiebevoegdheid van de VREG aanzienlijk, nu zij, wanneer ze vaststelt dat de verplichting opgelegd in artikel 23 van het decreet niet wordt nageleefd, autonoom kan beslissen om al dan niet tot het opleggen van de administratieve boetes over te gaan nadat zij de betrokkene hieromtrent gehoord heeft. Dat zou inhouden dat de VREG haar bevoegdheid om een administratieve geldboete op te leggen uitsluitend zou putten uit artikel 37, § 1, en zou artikel 37, § 2, er zich uitsluitend toe beperken het tarief van de administratieve geldboete per ontbrekend certificaat vast te stellen indien de VREG op grond van artikel 37, § 1, zou beslissen tot het opleggen van een administratieve geldboete. Door deze interpretatie zou de VREG dan ook enkel gebonden zijn om de door het Elektriciteitsdecreet voorgeschreven tarieven opgenomen in artikel 37, § 2, op te leggen. Indien de VREG aldus een tekortkoming van artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet zou vaststellen, zou zij eerst de bij artikel 37, § 1, van het Elektriciteitsde-

¹ Art. 37, § 2, Elektriciteitsdecreet.

² Art. 26, Elektriciteitsdecreet.

creet toegekende bevoegdheid uitoefenen en al of niet beslissen tot het opleggen van een geldboete, om vervolgens het in artikel 37, § 2, vastgelegde tarief aan te rekenen. Deze interpretatie strookt echter geenszins met de wil van de decreetgever zoals hierna zal worden uiteengezet.

De decreetgever heeft aan de term "Onverminderd § 1" immers steeds de eerste, hoger geciteerde betekenis toegemeten. De decreetgever heeft met de term "Onverminderd § 1" steeds beoogd dat de VREG over een strikt gebonden bevoegdheid beschikt om in toepassing van artikel 37, § 2, een administratieve geldboete op te leggen telkens wanneer zij een overtreding van artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet vaststelt. De bevoegdheid die aan de VREG wordt toegekend door artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet laat deze uitsluitend toe vast te stellen (1) of er een tekortkoming van artikel 23 aanwezig is, (2) vast te stellen hoeveel groenestroomcertificaten er zodoende ontbreken en in voorkomend geval de eraan gekoppelde (bij decreet vastgelegde) administratieve geldboete verplicht op te leggen. Deze interpretatie sluit aan bij de memorie van toelichting van het Elektriciteitsdecreet :

*"Artikel 37, § 2, regelt de oplegging van een administratieve geldboete, waarbij geen enkele appreciatiebevoegdheid wordt gegeven aan de overheid, aangezien de hoogte van de geldboete en de manier waarop deze wordt berekend, expliciet in het decreet wordt vermeld. Zodoende werd er geen beroepsprocedure voorzien en staat beroep open bij de Raad van State, die deze beslissing al dan niet kan vernietigen."*³

Deze interpretatie sluit aan bij de bedoeling van de decreetgever en garandeert een effectieve daadwerkelijke toepassing van het systeem van de groenestroomcertificaten. De effectiviteit van het systeem zou niet met de beoogde rechtszekerheid én efficiëntie gegarandeerd worden, mocht de VREG niet over een gebonden bevoegdheid beschikken om al of niet een administratieve geldboete op te leggen indien een tekortkoming aan de verplichting van artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet wordt vastgesteld.

Het systeem van de groenestroomcertificaten heeft immers een belangrijke stimulerende signaalfunctie voor de productie van groene stroom. Dit blijkt

duidelijk uit de memorie van toelichting. De memorie bepaalt immers het volgende inzake de bevordering van de productie van duurzame elektriciteit :⁴

"De Vlaamse regering opteert voor de invoering van een minimumnorm hernieuwbare energiebronnen, gecontroleerd via groenestroomcertificaten. Dit mechanisme kan op de meest flexibele en marktconforme manier de uitbouw van hernieuwbare energiebronnen in het Vlaamse Gewest bevorderen."

De houders van een leveringsvergunning voor de levering van elektriciteit via het distributienet aan eindafnemers en de netbeheerders die betaling van de administratieve geldboetes, zoals vermeld in artikel 37, § 2, van het decreet willen ontwijken, kunnen dat doen ofwel door groenestroomcertificaten aan te kopen op de markt, ofwel door zelf groene stroom te produceren, in ruil waarvoor zij certificaten kunnen verkrijgen bij de VREG⁵.

Het afdwingen van de verplichting tot het inleveren van groenestroomcertificaten vereist noodzakelijk ook een efficiënte, duidelijke, automatische en dwingende sanctie indien aan die verplichting niet wordt voldaan. Het is bijgevolg evident dat het welslagen van het groenestroomcertificatensysteem staat of valt met het gebonden opleggen van de administratieve geldboetes indien aan de groenestroomcertificatenverplichting niet voldaan wordt.

Wanneer de VREG over geen gebonden bevoegdheid zou beschikken om al of niet een administratieve geldboete op te leggen, dan zou dat de rechtszekerheid verminderen, zou de efficiëntie van het systeem, noodzakelijk vanuit de opgenomen internationale verplichting, en aldus de doelstelling van het decreet ondermijnd worden en zou de stimulans tot de productie van groene stroom op de heling komen te staan.

Dit zou geheel ingaan tegen de wil van de decreetgever en het opzet van het groenestroomcertificatensysteem zoals opgenomen in het Elektriciteitsdecreet.

De VREG heeft zodoende een gebonden bevoegdheid om over te gaan tot het opleggen van adminis-

³ Ontwerp van decreet houdende organisatie van de elektriciteitsmarkt, Gedr. St., VI. P., zitting 1999-2000, stuk 285 (1999-2000) - Nr. 1, p. 29.

⁴ Ontwerp van decreet houdende organisatie van de elektriciteitsmarkt, Gedr. St., VI. P., zitting 1999-2000, stuk 285 (1999-2000) - Nr. 1, p. 14.

⁵ Ontwerp van decreet houdende organisatie van de elektriciteitsmarkt, Gedr. St., VI. P., zitting 1999-2000, stuk 285 (1999-2000) - Nr. 1, p. 15.

tratieve geldboetes indien een tekortkoming aan artikel 23 van het Elektriciteitsdecreet wordt vastgesteld. Dit werd uitdrukkelijk beoogd door het decreet. Indien de VREG zodoende, met toepassing van artikel 37, § 2, een tekortkoming aan artikel 23 vaststelt, moet zij met uitsluiting van hetgeen bepaald is in artikel 37, § 1, de administratieve geldboete opleggen zoals is bepaald in artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet.

Voorgesteld wordt via een interpretatieve decreetsbepaling de onduidelijkheid op te heffen die ontstaan is omtrent de interpretatie van de term "Onverminderd § 1" in artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet.

Via de authentieke interpretatie van voormelde term wordt klaarheid en rechtszekerheid geschapen over de exacte beoordelingsbevoegdheid van de VREG bij het opleggen van administratieve geldboetes met toepassing van artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet en bijgevolg de realisatie van de in het Elektriciteitsdecreet vooropgestelde doelstellingen verzekerd. Bovendien wordt hiermee elke vermeende rechtsonzekerheid voorgoed weggenomen.

Artikel 133 van de gecoördineerde Grondwet bepaalt dat alleen het decreet een authentieke uitlegging kan geven van de decreten. Deze bepaling is in essentie de grondwettelijke veruitwendiging van het Latijnse adagium "Ejus est legem interpretari, cuius est condere". Ze kent de decreetgever de exclusieve bevoegdheid toe om authentieke uitlegging te geven aan de decreten. Het antwoord op de vraag in welke zin een decretale bepaling dient te worden geïnterpreteerd is uitsluitend een zaak van de decreetgever die hieromtrent in beginsel over een onaantastbare beoordelingsbevoegdheid beschikt.

Deze bevoegdheid houdt in dat de decreetgever een vroeger decreet zo mag uitleggen dat dit geacht moet worden steeds en voor eenieder de in de interpretatieve decreetsbepaling vermelde betekenis te hebben gehad. Door te bepalen in welke zin het woord "onverminderd" in artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet dient te worden begrepen, beoogt de decreetgever op een voor de rechter en alle rechtsonderhorigen bindende wijze te expliciteren op welke wijze hij de bevoegdheid van de VREG aangaande het opleggen van administratieve geldboetes had geconcentreerd.

Naar algemeen wordt aangenomen strekt een interpretatieve decreetsbepaling er in essentie toe een onduidelijke decretale bepaling, welke voor

een verschillende interpretatie vatbaar is, op een voor eenieder bindende en uniforme wijze uit te leggen.

Het Hof van Cassatie omschrijft een interpretatieve wet of een uitleggingswet als een wet die betreffende een punt waar een rechtsregel onzeker of betwist is een oplossing geeft die door de rechtspraak had kunnen worden aangenomen⁶. Deze definitie is uiteraard analoog toepasbaar op interpretatieve decreten. Ze vereist dat de in het decreet toegekende interpretatie al in de geïnterpreteerde tekst besloten ligt. De interpretatieve bepaling kan en mag bijgevolg niets nieuw toevoegen aan de oorspronkelijke bepaling⁷.

Het voorliggende voorstel van interpretatieve decreetsbepaling heeft een temporele werking die onweerlegbaar de wettelijke grenzen, geschetst in artikel 7, Gerechtelijk Wetboek, respecteert. De decreetgever heeft niet de bedoeling om middels onderhavige decreetsbepaling terug te komen op inmiddels in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissingen. Dat kan niet alleen worden afgeleid uit de tekst van de decreetsbepaling, maar blijkt uit het feit dat er rond de bedoelde materie tot op heden nog geen in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissingen bekend zijn.

Middels authentieke uitlegging mag geen afbreuk worden gedaan aan in rechte afdwingbare normen die een hiërarchisch hogere waarde hebben dan het decreet⁸. Dit heeft tot gevolg dat een interpretatieve decreetsbepaling niet is vrijgesteld van toetsing door het Arbitragehof of van het ingevolge het EG-verdrag uitgeoefende toezicht door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, of nog, van de rechterlijke toetsing waartoe door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens kan worden overgegaan.

Dit voorstel van interpretatieve decreetsbepaling heeft niet tot gevolg dat verworven rechten van eender welke natuurlijke persoon of rechtspersoon door de in de decreetsbepaling weergegeven interpretatie zullen worden aangetast. De aanduiding van de juiste interpretatie heeft evenmin tot gevolg dat verworven rechten miskend zouden worden.

⁶ Cass., 17 februari 2000, *Arresten van het Hof van Cassatie*, 2000, 134

⁷ Muylle, K. en Van Nieuwenhove, J., *Interpretatieve wetsbepalingen en het rechtszekerheidsbeginsel: een gespannen verhouding*, CDPK, 2003, 2, p. 323

⁸ Velu, J., *Droit public, I, le statut des Gouvernants*, Bruxelles, Bruylant, 1986, blz. 598.

Het Elektriciteitsdecreet, of althans de in dit decreet voorgelegde interpretatie, schendt geen afdwingbare normen die een hiërarchische hogere waarde hebben dan het decreet.

2. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 2

Artikel 2, 1°, bepaalt dat de netbeheerders alleen certificaten moeten voorleggen tengevolge van hun leveringen tot eind 2002. De netbeheerders hebben tot de eerste helft van 2003 nog elektriciteit geleverd aan niet in aanmerking komende afnemers, maar worden voor deze beperkte en laatste leveringen vrijgesteld van de certificaatverplichting (zie *supra*).

Tevens wordt verduidelijkt dat deze vrijstelling niet geldt voor de levering van gratis elektriciteit.

Artikel 2, 2°, voorziet in een wijziging van het Elektriciteitsdecreet om een progressieve vrijstelling voor de hogere verbruiksschijven in te voeren.

Er zal per afnamepunt een vrijstelling van 25% gelden voor de verbruiksschijf tussen 20 en 100 GWh. De vrijstelling bedraagt 50% voor de verbruiksschijf boven 100 GWh.

Volgens gegevens die door de netbeheerders werden verstrekt voor de periode 2002/2003 zijn er in Vlaanderen 36 afnamepunten met een verbruik van meer dan 100 GWh. Deze 36 afnamepunten stemmen overeen met een totaal verbruik van 13.700 GWh. Voor de groep tussen 20 en 100 GWh heeft de VITO op basis van de geënquêteerde bedrijven voor de energiebalans berekend dat het in 2001 bij benadering om 117 bedrijven ging met een gezamenlijk verbruik van 4820 GWh.

De groenestroomdoelstellingen vastgelegd in het Elektriciteitsdecreet worden niet gewijzigd.

Artikel 2, 3°, bepaalt dat de groenestroomcertificaten die op 31 maart 2004 in het bezit zijn van een netbeheerder nog steeds kunnen worden voorgelegd.

De netbeheerder zelf heeft conform de nieuwe bepalingen van artikel 23, § 1, weliswaar geen verplichtingen meer, maar de eventuele certificaten die hij toch nog in zijn bezit zou hebben kunnen op de markt worden aangeboden. Deze bepaling is

nodig om te vermijden dat de netbeheerder in 2003 onnodige investeringen zou hebben gedaan. De netbeheerders konden immers niet voorzien dat hun decretale verplichtingen, voortvloeiend uit hun verkopen over dat jaar, zouden worden opgeheven. Het op de markt toelaten van de certificaten vermindert bovendien verder de spanning tussen vraag en aanbod, zodat ook boetes van andere marktoperatoren worden vermeden.

Artikel 3

In dit artikel wordt bepaald dat leveranciers enkel elektriciteit mogen verkopen als elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of soortgelijke benamingen als ze werkelijk kunnen staven dat zij eenzelfde hoeveelheid elektriciteit hebben aangekocht of opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen. Dat kunnen ze enkel staven door een groenestroomcertificaat te “tonen”.

Soortgelijke benamingen als elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen zijn bijvoorbeeld de benamingen “groene stroom”, “natuurstroom”, “milieuvriendelijke energie”, ...

De groenestroomcertificaten kunnen toegekend zijn door de VREG, overeenkomstig artikel 22 van het Elektriciteitsdecreet, maar kunnen ook toegekend zijn door buitenlandse autoriteiten. In dit laatste geval moet het betrokken certificaat wel voldoen aan de definitie van “groenestroomcertificaat” in het Elektriciteitsdecreet : het moet gaan om “een overdraagbaar immaterieel goed dat aantoonst dat een producent in een daarin aangegeven jaar een daarin aangegeven hoeveelheid groene stroom, uitgedrukt in kWh, heeft opgewekt”.

De Vlaamse regering moet de criteria en procedure vastleggen voor het “tonen” van groenestroomcertificaten in het kader van de verkoop van elektriciteit als elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of soortgelijke benamingen. Zo zal de Vlaamse regering nadere regels moeten vaststellen in verband met het tonen van groenestroomcertificaten afgeleverd buiten het Vlaamse Gewest. Weigering van deze certificaten kan volgens artikel 5 van de richtlijn enkel op basis van objectieve, transparante en niet-discriminerende criteria.

Artikel 4

Het nieuwe artikel 25ter, § 1, van het Elektriciteitsdecreet

Om de huidige groei van de groenestroomproductie een extra noodzakelijke impuls te geven moet een zekere opbrengstgarantie aan de groenestroomcertificaten worden verbonden. Op die manier kan de externe financiering van de projecten vlotter geschieden.

De bestaande federale regelgeving terzake (KB van 16 juli 2002) voldoet niet, omdat een koninklijk besluit onvoldoende rechtszekerheid biedt als opbrengstgarantie. Een decretale verankering biedt die zekerheid wel.

Daarom wordt bepaald dat de distributienetbeheerders een minimumsteun garanderen voor de productie van groene stroom, als een openbare-dienstverplichting ter bevordering van hernieuwbare energiebronnen.

De distributienetbeheerders kunnen de certificaten op regelmatige tijdstippen terug op de markt brengen met het oog op het recupereren van de kosten. Het eventuele saldo tussen de kosten en de opbrengst uit de verkoop van certificaten wordt verrekend in de distributienettarieven.

Aangezien de marktprijs voor de certificaten, gewaardeerd door de leveranciers op basis van het ontlopen van de boete van 125 euro/MWh, voor de meeste technologieën boven de minimumwaardes ligt, zal het systeem in de praktijk meer dan waarschijnlijk enkel een impact hebben voor de certificaten voor zonnepanelen. Enkel voor zonnepanelen zal de gegarandeerde aankoopprijs boven de maximumboete liggen.

Om te bepalen welke minimumsteun nodig is om projecten voldoende investeringszekerheid te bieden vergelijkt de volgende tabel de steunregelingen van toepassing in enkele landen, en een voorstel voor Vlaanderen :

Euro / MWh	Nederland (vanaf 2005)	Frankrijk	Oostenrijk	Duitsland	Federaal Nu	Voorstel Vlaanderen
Zonne-energie	97			480	150	450
Windenergie op land	77	60-84	78	62-90	50	80
Waterkracht	97			66-76	50	95
Getijden-energie en golfslag-energie	97				50	95
Aardwarmte	?			71-89	20	95
Organisch- biologische stoffen	70-97		165	87-102	20	80
Organisch- biologische stoffen co-verbranding	29				20	80
Stortgas	21			66-76	20	80

Samengevat voor Vlaanderen, en voor zover aangesloten op het distributienet :

- waterkracht, golf- en getijden energie, aardwarmte : 95 euro/MWh ;
- wind op land, organisch-biologische stoffen, co-verbranding van organisch-biologische stoffen, stortgas, restafval : 80 euro/MWh ;
- zonne-energie : 450 euro/MWh (+150 euro/MWh via terugdraaiende teller).

Voor zonne-energie wordt een supplementaire investeringssteun toegekend die garandeert dat de toepassing van fotovoltaïsche zonne-energie verder kan groeien.

Ook het Waalse Gewest heeft een soortgelijke ondersteuningsregeling opgenomen in het besluit van 6 november 2003. Het Waalse Gewest geeft een uniforme steun van 65 euro. De bevoegde minister kan die steun echter moduleren door de steun gedurende een langere of kortere periode toe te kennen om de meerkosten van een kWh groene stroom ten opzichte van een kWh grijze stroom te compenseren.

De minimumsteun wordt gegarandeerd voor nieuwe installaties, installaties die in dienst worden genomen na de inwerkingtreding van dit decreet. Voor installaties op zonne-energie wordt de minimumsteun pas ingevoerd voor installaties die in dienst worden genomen vanaf 1 januari 2006, ten einde een overgang te hebben tussen de bestaande steunregeling (directe overheidssteun van minimaal 50%) en het nieuwe ondersteuningsmechanisme (hogere terugleververgoeding met beperkte directe steun).

De mogelijke supplementaire impact op het distributienettarief tegen 2010 is de volgende (enkel voor fotovoltaïsche zonne-energie ligt de minimumsteun aanzienlijk hoger dan de verwachte waarde van de groenestroomcertificaten) :

Maximale ontwikkeling fotovoltaïsche zonne-energie volgens betrokken sector (15.000 daken programma) : 16.500 kWp, productie : 14.000 MWh

Saldo steun aan 450 euro/MWh – 120 euro marktwaarde : 330 euro/MWh

Totaal : 4,62 miljoen euro

Totale impact : 4,62 miljoen euro / 40 miljoen MWh = 0,0116 cent/kWh.

Het nieuwe artikel 25ter, § 2, van het Elektriciteitsdecreet.

De netbeheerders zal het nettosaldo dat ontstaat uit het verschil tussen de toegekende steun en de opbrengst van de certificaten op de markt als kosten van een openbaredienstverplichting kunnen inbrengen en aldus verrekenen in het nettatarief.

Het nieuwe artikel 25ter, § 3, van het Elektriciteitsdecreet.

Deze paragraaf bepaalt dat indien de Vlaamse overheid wijzigingen doorvoert aan dit decreet en hierdoor groenestroomproducenten voor bestaande installaties niet langer kunnen de vastgelegde minimumsteun genieten voor groenestroomproductie vanwege de netbeheerders, de Vlaamse regering daarvoor de producent moet vergoeden voor de geleden schade.

Artikel 5

Dit artikel legt uit dat voor de toepassing van artikel 37, § 2, van het Elektriciteitsdecreet de term

"Onverminderd § 1" moet worden begrepen in de betekenis van "met uitsluiting van".

Robert VOORHAMME

André DENYS

Jos BEX

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 23 van het Electriciteitsdecreet van 17 juli 2000, gewijzigd bij de decreten van 5 juli 2002 en 20 december 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 wordt het vierde lid vervangen door een vierde, een vijfde en een zesde lid, die luiden als volgt :

"In afwijking van § 2 gebeurt voor de elektriciteit die door de netbeheerders wordt geleverd aan eindafnemers de eerste en laatste voorlegging van groenestroomcertificaten in 2003.

De bepaling in het vierde lid is niet van toepassing voor de levering van de hoeveelheid elektriciteit, bedoeld in artikel 18bis, als de netbeheerder zelf deze elektriciteit levert.

Voor de toepassing van het eerste lid worden de leveringen van de hoeveelheid elektriciteit, bedoeld in artikel 18bis, door een houder van een leveringsvergunning aan een eindafnemer van de netbeheerder, als een levering van deze houder van een leveringsvergunning aan een eindafnemer beschouwd."

2° in § 2 wordt het tweede lid vervangen door een tweede en derde lid, die luiden als volgt :

"In afwijking van het eerste lid wordt vanaf 31 maart 2004 Ev verminderd met de volgende hoeveelheden :

1° per afnamepunt waaraan één of meerdere leveranciers in het jaar n-1 in de eerste verbruiksschijf van 20.000 MWh tot 100.000 MWh heeft geleverd, 25% van het verschil tussen deze geleverde hoeveelheid elektriciteit uitgedrukt in MWh en 20.000 MWh ;

2° per afnamepunt waaraan één of meerdere leveranciers in het jaar n-1 in de tweede verbruiksschijf van meer dan 100.000 MWh heeft geleverd, 50% van het verschil tussen

deze geleverde hoeveelheid elektriciteit uitgedrukt in MWh en 100.000 MWh.

Het geheel van de afnamepunten van afnemers die zorgen voor het verzorgen van openbaar vervoer kunnen als 1 afnamepunt worden beschouwd. ".

3° aan § 2bis wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Het tweede lid geldt niet voor groenestroomcertificaten die op 31 maart 2004 in het bezit zijn van een netbeheerder. ".

Artikel 3

Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 23bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 23bis

De verkoop van elektriciteit aan eindafnemers in het Vlaamse Gewest als een hoeveelheid elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of enige andere benaming die erop zou kunnen wijzen dat de elektriciteit werd opgewekt door middel van hernieuwbare energiebronnen, is toegestaan voorzover de leverancier een overeenstemmend aantal groenestroomcertificaten toont aan de VREG.

Op de getoonde groenestroomcertificaten wordt aangegeven dat ze gebruikt werden in het kader van de verkoop van elektriciteit, zoals bedoeld in het eerste lid.

Een groenestroomcertificaat kan maar eenmaal worden gebruikt voor de verkoop van elektriciteit zoals bedoeld in het eerste lid.

De Vlaamse regering stelt de criteria en procedure vast voor het tonen en aanmerken van groenestroomcertificaten zoals bedoeld in dit artikel."

Artikel 4

Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 25ter toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 25ter

§ 1. De netbeheerders kennen een minimumsteun toe voor de productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die is opgewekt in installaties aangesloten op hun net, voorzover de producent zelf daarom verzoekt. Als bewijs van zijn productie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen draagt de producent het overeenstemmende aantal groenestroomcertificaten over aan de betrokken netbeheerder.

Een groenestroomcertificaat kan maar eenmaal aan een netbeheerder worden overgedragen. Er kan geen steun worden verleend voor elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen die langer dan 48 maanden voor de overdracht van de overeenstemmende groenestroomcertificaten is geproduceerd of waarvoor het betreffende groenestroomcertificaat niet kan worden voorgelegd in het kader van artikel 23.

De minimumsteun wordt vastgelegd afhankelijk van de gebruikte hernieuwbare energiebron en de gebruikte productietechnologie en bedraagt :

- 1° voor zonne-energie : 450 euro per overgedragen certificaat ;
- 2° voor waterkracht, getijden- en golfslagenenergie en aardwarmte : 95 euro per overgedragen certificaat ;
- 3° voor windenergie op land en voor organisch-biologische stoffen waarbij al dan niet coverbranding wordt toegepast, voor de vergisting van organisch-biologische stoffen in stortplaatsen, en voor het organisch-biologisch deel van restafval : 80 euro per overgedragen certificaat.

De verplichting, bedoeld in het eerste lid, begint bij de inwerkingstelling van een nieuwe productie-installatie en loopt over een periode van 10 jaar. Voor het geval van zonne-energie begint de verplichting voor installaties die in dienst zijn genomen na 1 januari 2006 en loopt over een periode van twintig jaar.

§ 2. De netbeheerders brengen op regelmatige tijdstippen de certificaten die hen werden overgedragen op de markt om de kosten verbonden aan de verplichting, bedoeld in § 1, te recupereren. De VREG zorgt voor de transparantie en de regulariteit van de verkoop van deze certificaten door de netbeheerders.

De lijsten van de overgedragen certificaten en van de certificaten die door de netbeheerders op de markt werden gebracht worden maandelijks door de netbeheerders aan de VREG meegedeeld.

§ 3. In het geval dat de steun, bedoeld in § 1, door een beslissing van de Vlaamse overheid niet langer wordt toegekend, vergoedt de Vlaamse regering voor bestaande installaties de geleden schade.".

Artikel 5

In artikel 37, § 2, van hetzelfde decreet wordt het woord “onverminderd” uitgelegd als volgt : “met uitsluiting van”.

Artikel 6

Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Robert VOORHAMME

André DENYS

Jos BEX
